

Mile Boban

OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA (31. dio)

http://www.safaric-safaric.si/zds@@@/Zzx_POVEZNICE.htm

UVOD U OPIS – “OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA” – DRINA br. 2 1963. (2.dio) – Otporaš
<https://otporas.com/uvod-u-opis-od-ivan-planine-do-bleiburga-drina-br-2-1963-2-dio/>

OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA (31. dio)

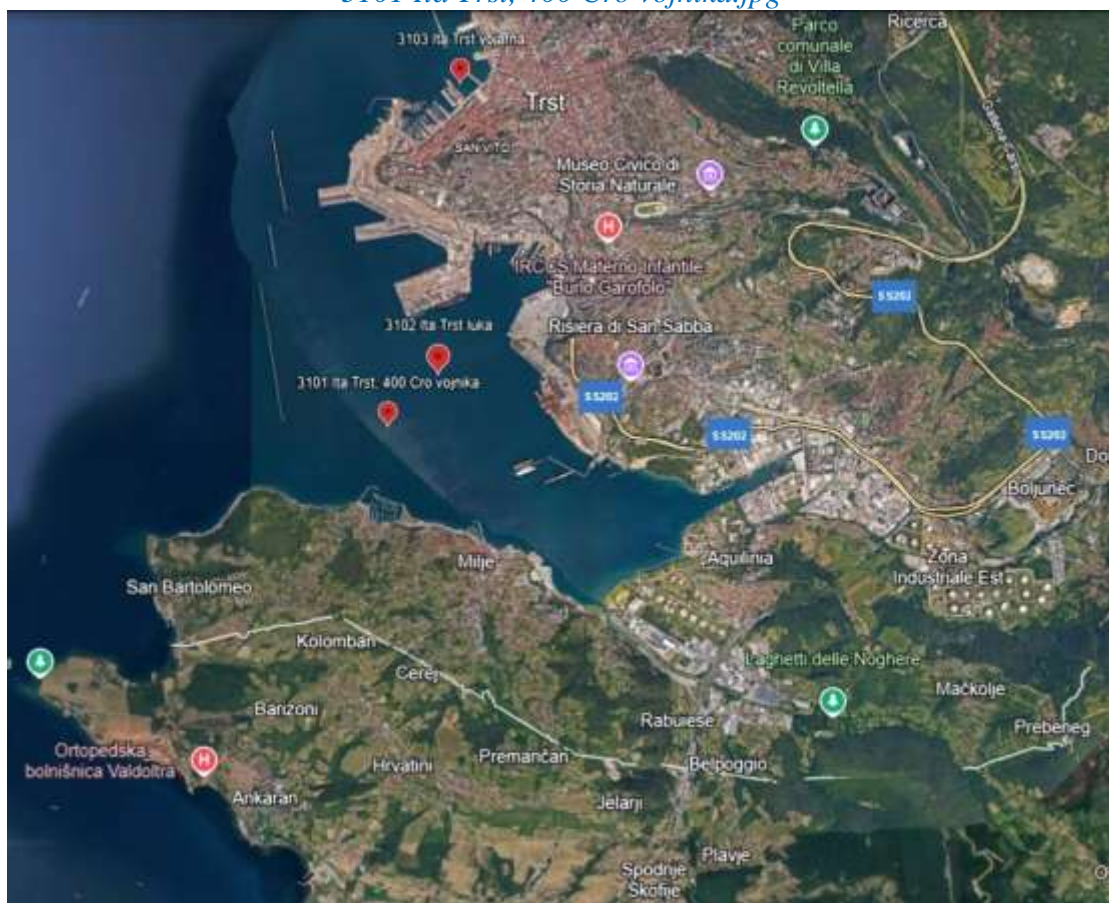
M o r e m

Partizani i Englezi utrkiivali su se, tko će prije doći to Trsta. Nešto malo prije, o 1. svibnja dostigli su ga partizani, stršeći međjutim oboji mnogo naprijed, u odnosu na svoje dublje kopnene operacije.

Pred ovo englesko partizansko približavanje Trstu, u njemu se je nalazio ostatak dijela osoblja hrvatske ratne mornarice, koji se je nalazio na moru (jer bilo ga je i u Zagrebu), u jačini od preko 1.000 mornara. Njima su blue pribjegli više stotina hrvatskih vojničkih i građanskih osoba.

Mornari su bili podijeljeni. Njih 700 nalazili su se u luci, a preko 300 bili su u jednoj vojarni opkoljavani, gdje su svi izginuli. Na obrani Trsta (3101 Ita Trst, 400 Cro vojnika) palo je svega 400 hrvatskih mornara.

3101 Ita Trst, 400 Cro vojnika.jpg

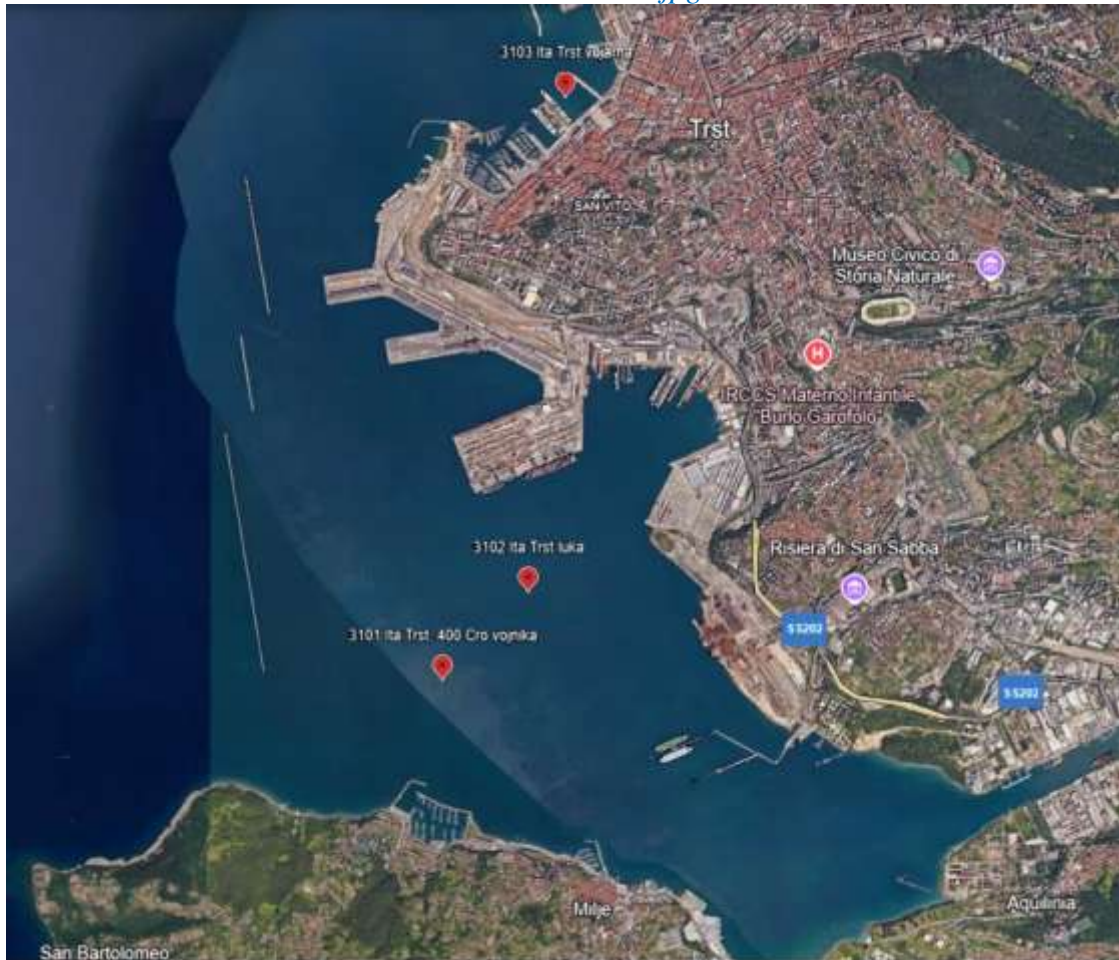

Mornari su odigrali svoju junačku posljednju ulogu, kako se kaže u brošuri "Postrojavanje i brojčano stanje Hrvatskih Oružanih Snaga" od dra. Vjekoslava Vrančića, Buenos Aires 1952., na str. 26.:

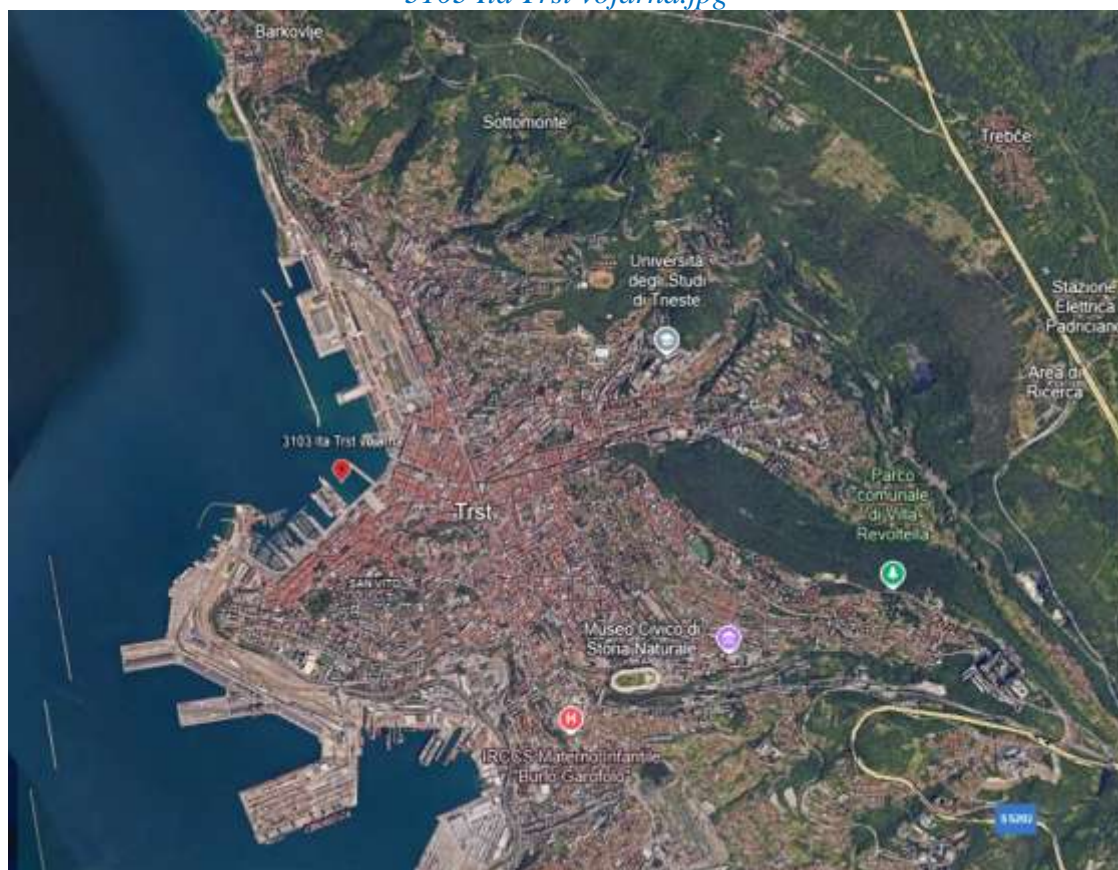
"Na koncu rata, bolje rečeno u zadnjim satima II. svjetskog rata, na istarskom sektoru, hrvatska mornarica odigrala je odlučnu ulogu u Trstu. Na tisuće demoraliziranih vojnika, talijanskih i njemačkih, koji su pobacali oružje i sakupljali se u Trstu, nisu htjeli pružiti otpor napredujućim Tito partizanima. Samo nešto malo njemačke mornarice ostalo je na svojim mjestima, ali je i to napustilo svoja mjesta, kada su partizanski naboji počeli padati oko njih. Dvije trećine hrvatske mornarice nalazile su se u luci (3102 Ita Trst luka), a jedna trećina bila je u Trstu opkoljena od partizana u

jednoj vojarni ([3103 Ita Trst vojarna](#)). Nažalost se taj dio nije mogao osloboditi, jer je obruč oko njega bio prejak. Taj se je dio borio do zadnjeg naboja. Onaj dio u luci zaposjeo je od njemačke mornarice napuštene topove i započeo dvoboj s partizanima. Nanijevši partizanima teške gubitke, uspio je suzbiti njih i njihovu vatru od luke. Pošto je luka bila neodrživa, trebalo ju je napustiti. Tada su hrvatski mornari ukrcali vojnike, civile i njihove obitelji na brodove i krenuli na pučinu pod neprijateljskom vatrom i preko minskih polja, da se je uopće moglo isploviti, zasluga je jednog hrvatskog pomorskog časnika i jednog dočasnika, koji su pod neprijateljskom vatrom plivajući i roneći kroz nekoliko sati sa eksplozivom (vezanim bombama) razbijali lučke barikade i tako otvorili prolaz u spas. Nema riječi, koje bi mogle izraziti zasluge te dvojice junaka, i to u momentu, kada su već mnogo bili izgubili prisutnost duha i nadu u spas, a oni nisu mogli očekivati ni riječi hvale. Brodovi su krenuli za Ankonu ([3104 Ita Ankona](#)) i tamo se predali Englezima.

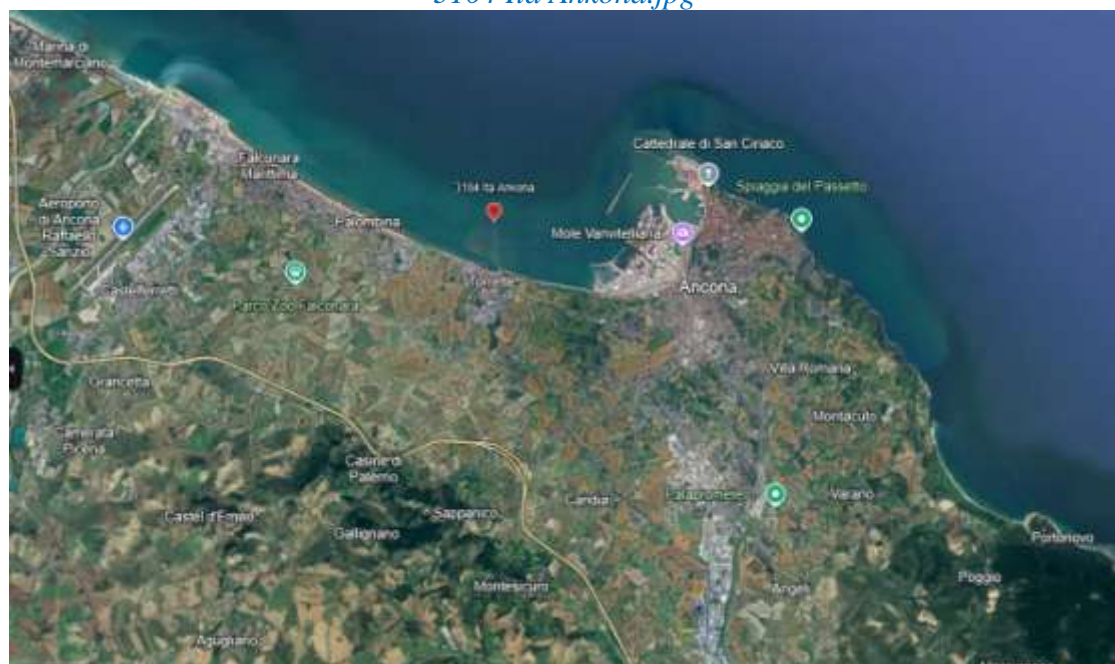
3102 Ita Trst luka.jpg

3103 Ita Trst vojarna.jpg

3104 Ita Ankona.jpg

Zadnja borba u Trstu stavila je točku iza jednog poglavlja hrvatske mornarice, a napose iza Hrvatske Pomorske Legije, koja je sačinjavala srž hrvatske mornarice u Trstu".

Oni, koji su se predali Englezima u Ankoni, bili su odvedeni u zarobljeničke logore u Taranto (3105 Ita Taranta Peligna), a poslije u Grum (3106 Ita Grum Appula ?).

3105 Ita Taranta Peligna.jpg

3106 Ita Grum Appula x.jpg

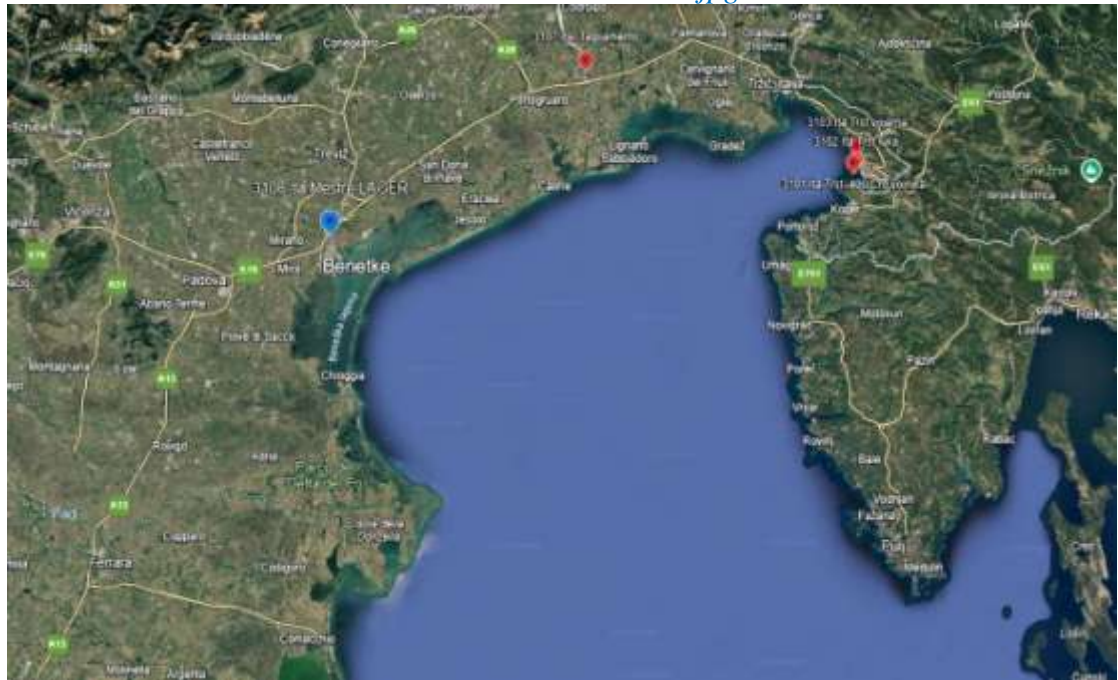

Od probilih se iz Trsta, jedan brod sa 50 mornara skrenuo je na ušće rijeke Tagliamonta ([3107 Ita Tagliamento](#)), te se je tu predao Englezima. Ovi su ih razoružali i doveli u logor Mestre ([3108 Ita Mestre lager](#)). Na 10. svibnja bili su upućeni dalje za logor Cesenu ([3109 Ita Cesena](#)).

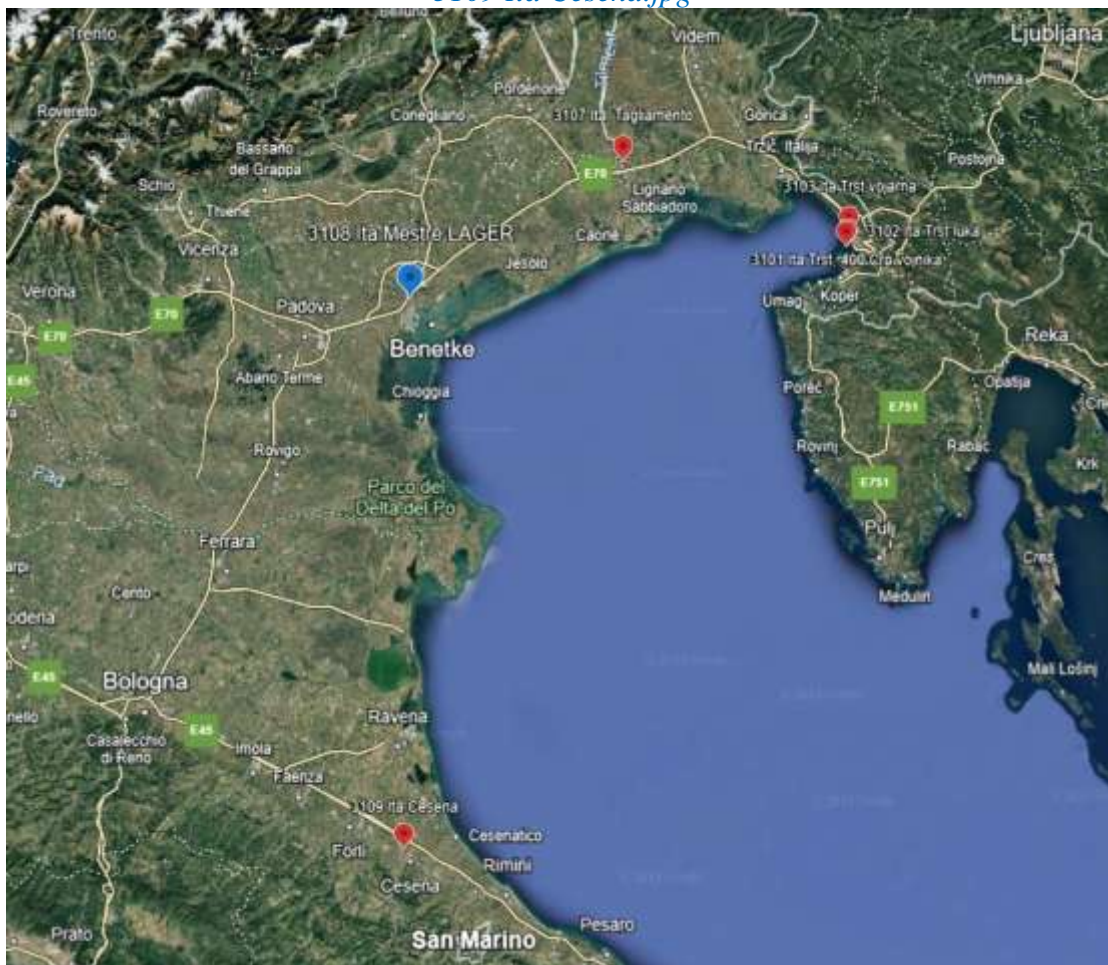
3107 Ita Tagliamento.jpg

3108 Ita Mestre LAGER.jpg

3109 Ita Cesena.jpg

ZAKLJUČAK O POVLAČENJU

Povlačenje hrvatske vojske i zbjega uopće, kada je već sudbina bila dodijeljena, da ide pravcem na Korušku, predstavlja jedan krupan operacijski pothvat hrvatske vojske, a pokretni napor hrvatskog građanstva, što je obadvoje do jedne granice - partijalno uspješno.

"Glavna snaga u velikoj skupini (s priključenim građanskim izbjeglicama) dostigla je u redu svoj cilj. U jačini od 120.000 do 140.000 vojnika ona je svoju zadaću ispunila." (Iz članka "Der Krieg 1941 - 1945 auf dem Gebiete des "unabhängigen Staates Kroatien" od Fedora Dragojlova, izišlog u broju 7. od srpnja 1956., na str. 521. "Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift", frauenfeld, Schweiz).

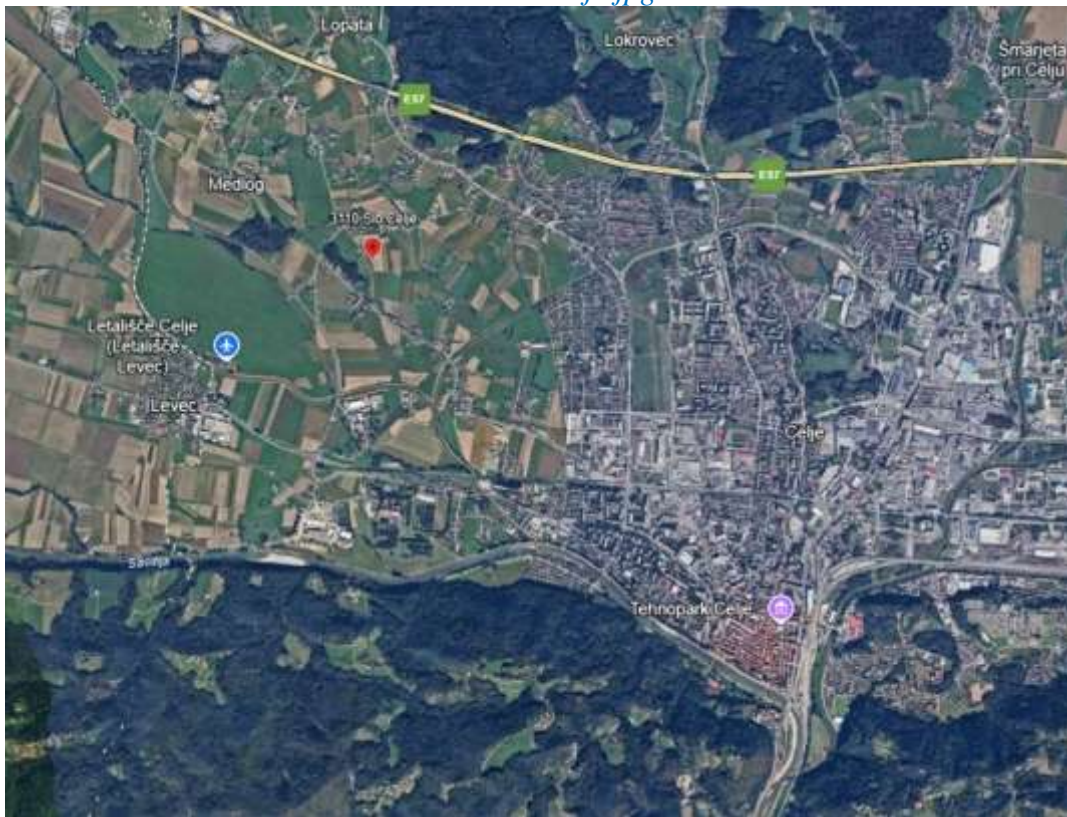
Unatoč potpune nepripravljenosti i zapažene nenazočnosti najvišeg vodstva, hrvatski je zbjeg do dolaska na šire lice mjesta ostao državno intaktan, pun vjere u hrvatsko pravo i nigdje nije kapitulirao. Ni najbujnija mašta prije ne bi mogla zamisliti veće poteškoće niti lošiju situaciju.

Pokrenuta Hrvatska, uznemirivana i ugrožavana po partizanima, koji su slijedili, potiskivali i stiskali hrvatski zbjeg; na zakrčenim putovima po Nijemcima, spremnim, da Hrvate sa sobom povlače u ponor svoga pokornog kapituliranja; na putovima bez spremnih i podignutih uporišta i baza za opskrbu, bez ikakva plana, proučenosti pa niti nužnih karata; u nenazočnosti najvišeg vodstva, kojemu je mnoštvo kroz četiri godine bilo naučno poklanjati neograničeno povjerenje i biti po njemu slijepo vodjeno, posjedujući visoku nacionalnu svijest i u rodoljubnom zanosu, vezana jedinstvom misli, ipak se mogla uspješno povući.

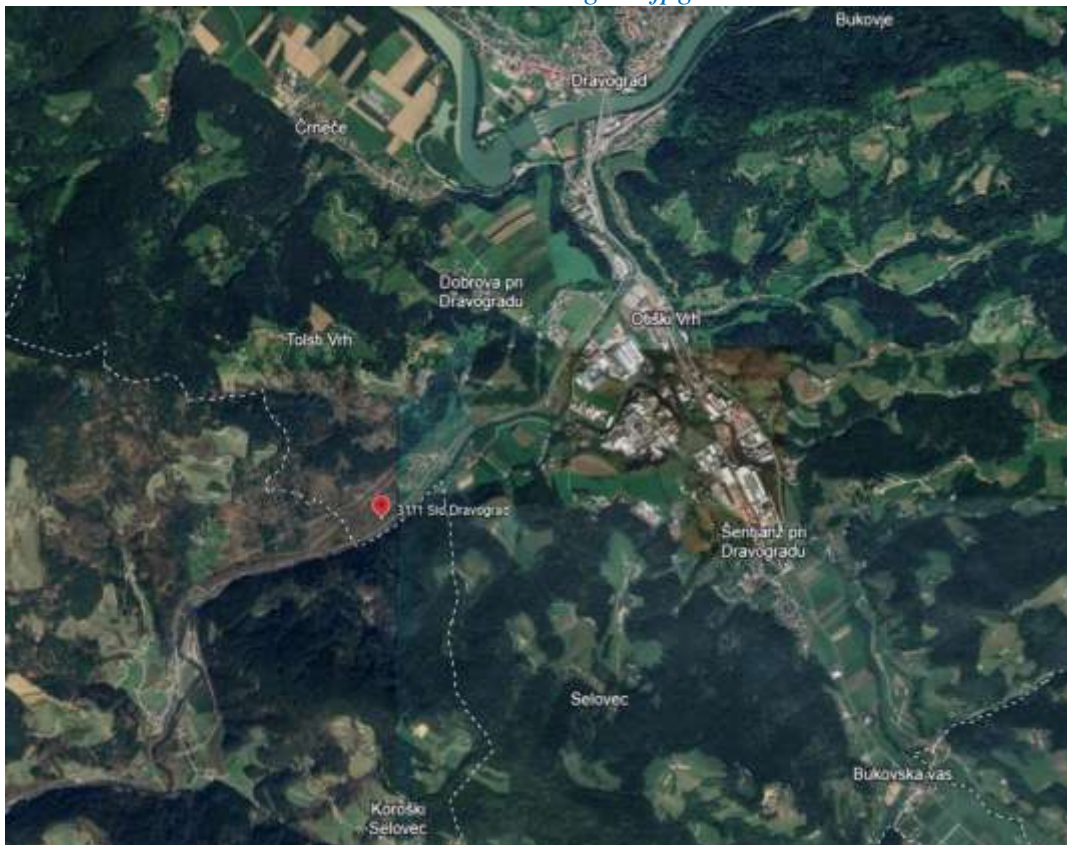
Hrvatsko povlačenje pruža u svojoj cjelini jednu vojničku pravilnu i punu sliku taktičke radnje KRETANJA, sa svima atributima jedne operacije: glavninu zaštićuje zalaznica, koja se je doista i žrtvovala. Osjećaju se pobočnice, gdje je god prostor dozvoljavao. Zbjegu su prethodile stanoredje, da sprema nužne baze.

I partijalnim taktičkim uspjehom može hrvatska borbeno tradicija biti ponosna. Za budućnost ostati će pojmovima boračke slave: proboj Celjem (3110 Slo Celje) četiri faze borbe na Dravogradu (3111 Slo Dravograd) sa probojem k Bleiburgu (3112 Aut Bleiburg) i razbijanjem zapreke na Poljani (3113 Slo Poljane).

3110 Slo Celje.jpg

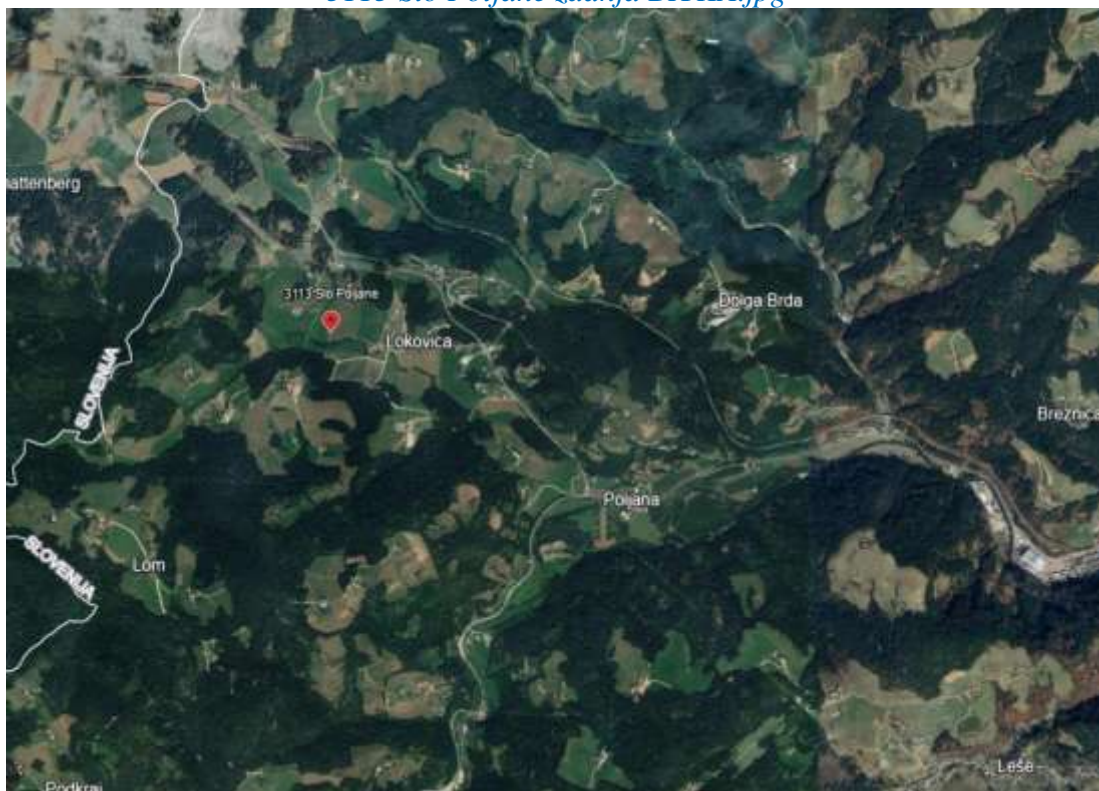
3111 Slo Dravograd.jpg

3112 Aut Bleiburg.jpg

3113 Slo Poljane zadnja BITKA.jpg

Sve u svemu hrvatska si je vojska sačuvala obraz, a narod dao daljnji i jaki dokaz, da posjeduje svoju narodnu osebnost i zaslužuje državnu samostalnost.

(Koliko god su ovi opisi **"OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA"** bili tužni, tragični, puni suza, jeze, osjećaja, hrvatskih i obiteljskih bolnih sjećanja, ovaj zadnji paragraf je pun svjetla i nade. Pogledajte br. **5. - I. DIO - POVLACENJE**, - a u opisu br. 32 počima: